

Uzmanına sorun

Hazırlan | Güvende kal | Yeniden inşa et

Araştırma projeniz üstünde çalışırken afetlere hazırlık yapan, afet esnasında müdahale eden ve sonrasında yeniden inşaata yardımcı olan uzmanlarla konuşmak çok faydalı olacak. Bu sayede:

- sezon konusu hakkında daha çok bilgi edinebilir,
- güncel bilgilere erişebilir,
- olası sorunları tanımlayabilir,
- bu sorunlar hakkında neler yapıldığını öğrenebilir,
- yenilikçi çözümünüz hakkında geri dönüş alabilirsiniz.

Kimi tanıyorsunuz?

Projeniz için en iyi araştırma araçlarından biri kendi takımınızdır. Takımdan birinin doğal afet ile ilgili çalışan birini tanıma olasılığı ve o kişinin sizin seçtiğiniz afet ile ilgili sorularınızı yanıtlayıp, acil durum planlarının nasıl işlediğini veya sonradan yapılanmanın nasıl hayata geçtiğini size anlatma ihtimali yüksek.

Doğal afetler hakkındaki çalışmalarda kullanılan teknolojiyi bir düşünün. Afetin ne zaman olacağını öngören, kişilere veya çevreye vereceği zararı tahmin eden teknolojiyi... O teknolojileri düşünen, tasarlayan, üreten, ve geliştirilmesini sağlayan mesleklerde çalışan kişileri düşünün. Tanıdığınız bir bilim insanı, acil durum yöneticisi, şehir planlamacı, veya meteorolog var mı? Doğal afetlerde esnasında müdahale eden kişileri düşünün. Bu tip durumlarda ilk müdahale yapan birilerini tanıyor musunuz? Afet sonrası yıkımı temizleyen, yeniden yapılanmada çalışanları düşünün. Afet sonrası gönüllü olan, enkazın kaldırılmasında, temizlenmesinde, sığınak/barınaklarda çalışan birilerini tanıyor musunuz? İnşaat mühendisi, mimar, yapı denetçisi tanıdığınız var mı? Bütün bu yukarıda saydığımız meslekler doğal afetler için hazırlanma, güvende kalma ve sonradan yeniden inşaata katkıda bulunan mesleklerdir. Listenizi yapın.

Nasıl sormalısınız?

İkinci aşama, koçunuzdan, sorularınızı sormak için seçtiğiniz uzmana ulaşabilmeniz için yardım isteyin. Seçtiğiniz kişiye telefon, e-posta veya normal mektup aracılığı ile ulaşabilirsiniz. O kişiye öncelikle kısaca FLL'yi anlatın, daha sonra bu sezon hangi konuyu araştırdığınızı açıklayın ve son olarak da sorgulayacağınız kişiye hedeflerinizi belirtip, ondan bir görüşme talep edin. Görüşme tarihi ve saatini tespit ederken, mutlaka, koçunuza, danışmanınıza veya yanınızda gelebilecek bir büyüğe uygun bir zaman olmasına dikkat edin.

Ne sormalısınız?

Takımınız uzman biri ile görüşmeden önce mutlaka konuyu iyice araştırmalı. Derinlemesine bir araştırma, takımınıza hem hangi soruları soracağınız konusunda, hem de alacağınız cevapları daha iyi anlama ve değerlendirebilmenizde yardımcı olacaktır. Her zaman için projenizin ve görüşmenizin hedeflerini düşünün. Sorularınızı kısa ve öz tutun. Görüşmeyi yaptığınız uzmandan seçtiğiniz konuyu çözmesini istemeyin. Takımınızın çözümü tamamen takımınızın ortak çalışmasından ortaya çıkmalıdır. Görüştüğünüz kişi, takımınızın konuyu anlamasını sağlamasına yardımcı olabilir veya takımın sunacağı çözüm hakkında geri dönüş verebilir.

İlginç bir konu hakkında birşeyler öğrenirken zamanın hızla geçmekte olduğunu fark etmeyebilirsiniz. Lütfen takım arkadaşlarınızdan birini görüşmenin sonuna yaklaştığını ve sonlandırılması gerektiğini sizlere kibarca hatırlatmak üzere görevlendirin. *Duyarlı profesyonellik* sergileyin, görüştüğünüz kişiye katkılarından dolayı teşekkür etmeyi unutmayın☺

Görüşmenin sonunda, o kişiye gerekirse kendisi ile tekrar görüşüp görüşemeyeceğinizi sorun. Sonradan aklınıza başka sorular gelebilir. Görüşme yaptığınız kişiye, bundan sonraki sorularınızı cevaplamak için telefonu mu yoksa e-postayı mı tercih edeceğini sorun. Belki de takımınız ile tekrar buluşup, hatta işyerini bile dolaştırabilir. Rica etmekten çekinmeyin.

Kime sorabilirsiniz?

Projeniz ile ilgili görüşme yapacağınız uzman arayışınızda, takımınız aşağıdaki meslek gruplarını göz önünde tutabilir. Bunların yanı sıra sizin de mutlaka doğal afet öncesi, sırası veya sonrasında katkısı olabilecek başka meslek dallarında çalışan tanıdıklarınız olabilir. Kendi listelerinizi kontrol etmeyi unutmayın. Çoğu kurumsal şirket veya devlet kurumları, meslek odaları, üniversiteler bünyelerinde çalışan uzmanların erişim bilgilerini web sitelerinde paylaşıyorlar.

Meslek Dalı	Ne Yaparlar?	Nerede Çalışırlar?
Acil durum yöneticisi	İnsanları, malları ve kuruluşları doğal afetlerin sonuçlarından koruyacak sistemler tasarlar ve uygular. Uyarı, tahliye, kurtarma çalışmaları, bakım ve barınak, temizlik ve yeniden inşa çalışmalarını koordine eder.	Özel şirketler, devlet kurumları, üniversiteler ve araştırma kuruluşları
Doktor	Doğal afet sonucu hastalanan veya yaralanan insanlara yardım eder.	Doktor muayenehaneleri, hastaneler, klinikler, huzurevleri, uzun vadeli bakım evleri, devlet kurumları, üniversiteler ve araştırma kuruluşları
Haritacı	Risk, tahliye, hasar, doğal olay akışı, temizlik ve yeniden yapılandırma haritaları hazırlanabilmesi için coğrafi ve diğer bilgileri değerlendirir, ölçer ve yorumlar.	Özel şirketler, devlet kurumları, üniversiteler ve araştırma kuruluşları
İlk yardım görevlisi	Hastanın durumunu değerlendirip, hasta, doğru tıbbi bakımı bulabileceği yere aktarılincaya kadar gerekli ilk müdahaleyi uygular.	Ambulans hizmeti (maaşlı veya gönüllü), kurtarma ekipleri, ordu, itfaiye veya polis teşkilatı
İnşaat mühendisi	Bina, köprü, hizmet sistemleri ve büyük yapıları tasarlar, inşa eder ve bakımını sağlar.	Özel şirketler, büyük inşaat firmaları, devlet kurumları, üniversiteler ve araştırma kuruluşları
İtfaiye görevlisi	Bireyleri ve malı tehdit eden yangınları söndürür. Benzeri tehlikeli durumlardan, yanan veya çöken binalardan insanları kurtarır.	İtfaiye. Yangın söndürme, kurtarma hizmeti veren özel ve kamu kurumları. Yerel idareler, ordu, kamu kurumları, STK'lar, özel şirketler, üniversiteler, araştırma kurumları.

Jeofizikçi	Dünyanın evrimini, iç yapısını, depremleri, okyanusları ve diğer fiziksel özelliklerini incelemek için yerçekimi, manyetik, elektriksel ve sismik metodlar kullanır.	Özel şirketler, devlet kurumları, üniversiteler ve araştırma kuruluşları
Jeolog	Yerkabuğunun ve katmanlarının oluşumunu inceler.	Özel şirketler, devlet kurumları, üniversiteler ve araştırma kuruluşları
Kurtarma ekibi görevlisi	Yaralıların yerlerini tespit eder, yaralanmaları değerlendirip, acil ilkyardım uygular, sıkışmış kurbanları kurtarır, yaralı ya da hastaları sağlık merkezlerine ulaştırır.	Özel şirketler, devlet kurumları
Makina mühendisi	Test aletleri, kurtarma ekipmanları, acil tıbbi malzeme, ısıtma ve soğutma tesisleri, geçici barınaklar tasarlar ve onların bakımını üstlenir.	Özel şirketler, devlet kurumları, üniversiteler ve araştırma kuruluşları, bilimsel araç üreticileri
Meteorolog	Hava, iklim ve dünya atmosferi - sorunları tahminler ve uyarılar hakkında çalışmalar yürütür.	Özel şirketler, devlet kurumları, üniversiteler ve araştırma kuruluşları
Mimar	Bina, köprü, ve benzeri yapıları tasarlar; inşaat mühendisleriyle çalışarak tasarladığı binaların, tasarıma ve hesaplara uygun inşa edildiğini kontrol eder.	Özel şirketler, büyük inşaat firmaları, devlet kurumları
Polis	Tahliye bildirimleri, tahliye, kurtarma - kısaca insanları cana ve mala gelecek zararlardan korumak ve onlara yardım etmekle yükümlüdür. Kamu düzenini, huzur ve güvenliği sağlayan kuruluşta görev alan kişi: kolluk, zabıta.	Devlet kurumları
Robotik mühendisi	Test aletleri, arama ve kurtarma ekipmanları ve diğer tıbbi ve yardımcı cihazları tasarlar ve bakımını sağlar.	Devlet kurumları, üniversiteler ve araştırma kuruluşları, bilimsel araç üreticileri, bilgisayar üreticileri
Sismolog	Doğal ve yapay olarak oluşturulmuş sismik dalgaları, depremleri ve toprağın yapısını inceler.	Özel şirketler, devlet kurumları, üniversiteler ve araştırma kuruluşları
Şehir planlamacısı	Arazi kullanımının kontrolü ve çevre tasarımı için çalışır. Yerleşim alanlarının ve toplulukların düzenli gelişimini sağlamak için doğal etkinliklerin zararlarının ve ulaşım ağlarının konumlandırılma risklerini hesaplar.	Özel şirketler, devlet kurumları, üniversiteler ve araştırma kuruluşları

<i>Volkan jeologu</i>	Volkanik patlamaları gözlemler. Kül, pomza, kaya ve lav örnekleri dahil olmak üzere yanardağ patlaması sonrası oluşmuş nesnelere toplayıp inceler.	Özel şirketler, devlet kurumları, üniversiteler ve araştırma kuruluşları
<i>Yapı denetçisi</i>	İnşaat ve onarım planlarının standart ve yönetmeliklere uygunluğunu doğrular. Yapılan veya onarılan binaların planlara uygun olarak yapıldığını kontrol eder. Zarar tespiti yapar ve gerekli asgari onarımları belirler.	Devlet kurumları, büyük inşaat firmaları
<i>Yazılım mühendisi</i>	Doğal olayları izleyen, iletişim sağlayan, risk ve tahliye alan haritaları çıkaran, kurtarma ve yeniden inşa çalışmalarını gözetleyen, bilgisayar, bilimsel araç, fabrika otomasyonu, malzeme ve personel izleme yazılımlarını tasarlar ve uygulamaya geçirilmesine destek olur.	Özel şirketler, devlet kurumları, üniversiteler ve araştırma kuruluşları fabrika otomasyon üreticileri, bilimsel araç üreticileri, bilgisayar donanım ve yazılım üreticileri